

INFORMACIJA O POTREBI OSNIVANJA OLIMPIJSKE KUĆE I IZGRADNJE OLIMPIJSKOG PARKA U PODGORICI

UVOD

Članom 12 Zakona o sportu („Sl.list CG“, br.44/18 i 123/21) propisan je javni interes u oblasti sporta, koji, između ostalog, obuhvata promociju Crne Gore kroz sportsku djelatnost i aktivnost, podsticanje i promociju vrhunskog sporta, međunarodnu saradnju u oblasti sporta kao i podsticanje djelovanja Crnogorskog olimpijskog komiteta.

Crnogorski olimpijski komitet prepoznat je Zakonom o sportu kao krovna sportska organizacija čija je osnovna djelatnost, između ostalog, promocija osnovnih načela i vrijednosti olimpizma, sprovođenje programa od javnog interesa u sportskoj oblasti, podsticanje saradnje Crne Gore sa drugim državama u oblasti sporta.

Imajući u vidu navedeno, a radi daljeg unapređenja promotivnih mehanizama vezano za ostvarena vrhunska sportska dostignuća crnogorskog sporta, unapređenja sportskog kadra i edukacije u oblasti sporta kao i daljeg razvoja međunarodne saradnje u sportskoj oblasti, ali i prepoznate prakse Međunarodnog olimpijskog komiteta kao i nacionalnih olimpijskih komiteta regiona, predlaže se osnivanje Olimpijske kuće i izgradnja olimpijskog parka u Podgorici.

CILJ OSNIVANJA OLIMPIJSKE KUĆE I IZGRADNJE OLIMPIJSKOG PARKA

Jedan od glavnih ciljeva izgradnje Olimpijske kuće je promocija vrhunskih sportskih rezultata naše države, najuspješnijih pojedinaca u sportu, olimpijskih vrijednosti i kulture u Crnoj Gori.

Dodatno, kroz razne edukativne programe, Olimpijska kuća bi podigla svijest o važnosti poštovanja fer-pleja, nediskriminacije, zabrane govora mržnje u sportu ali i drugih principa koji su ključni za zaštitu integriteta u sportu, ali ne samo u sportu već i u svim aspektima života. Promovisanje ovih vrijednosti bi doprinijelo razvoju pravednijeg i pravičnijeg društva u Crnoj Gori.

Uz to, izgradnja Olimpijske kuće bi omogućila crnogorskim sportistima, trenerima i sportskim radnicima pristup novim resursima i obrazovnim programima. To bi unaprijedilo sportske kapacitete zemlje i pomoglo razvoju talenata na svim nivoima. Sportisti bi imali priliku da se obučavaju i usavršavaju uz podršku stručnjaka iz zemlje i inostranstva, što bi im omogućilo da ostvare svoj puni potencijal i postignu uspjehe na međunarodnim takmičenjima, te da se na najbolji način pripreme na tranziciju iz takmičarske u drugu karijeru u oblasti sporta.

Izgradnja Olimpijske kuće bi, takođe, imala pozitivan ekonomski i društveni uticaj na Glavni grad i Crnu Goru, s obzirom na njen promotivni i turistički potencijal. Kroz Olimpijski muzej, privlačenje turista i posjetilaca moglo bi da generiše prihode za lokalnu ekonomiju. Osim toga, Olimpijska kuća bi, sa svim svojim sadržajima,

mogla doprinijeti stvaranju novih radnih mjesta i pružanju prilika za lokalne biznise, dok bi Olimpijski park bio mjesto okupljanja osoba svih uzrasta i karakteristika, kao i mjesto proslava sportskih uspjeha i promocija olimpijskih vrijednosti i zdravih stilova života.

KOMPARATIVNA ISKUSTVA

Kada je u pitanju iskustvo drugih država, mnoge već imaju uspješne primjere razvijenih Olimpijskih kuća i sličnih sportskih objekata. Najveća i najznačajnija globalna sporta organizacija – Međunarodni olimpijski komitet formirao je Olimpijsku kuću koja predstavlja jednu od najboljih infrastrukturnih poduhvata u svijetu a nalazi se u Lozani u Švajcarskoj. Zemlje našeg regiona, poput Albanije, Bosne i Hercegovine, Srbije, Hrvatske, Slovenije ali i druge države poput Slovačke, Italije, Francuske i Njemačke su prepoznale važnost podrške sportu, promovisanja olimpijskih vrijednosti i izgradnje modernih sportskih infrastruktura, dok su navedene olimpijske kuće u pomenutim zemljama postale simboli nacionalnog sportskog identiteta, privlačeći posjetioce i turiste koji su zainteresovani za sportsku kulturu i istoriju te države.

Za Crnu Goru, izgradnja Olimpijske kuće bi bila snažan korak naprijed ka jačanju nacionalne sportske scene i daljem unapređenju pozicije naše države u međunarodnom sportskom okruženju.

Olimpijska kuća bi, kroz olimpijski muzej bila bi snažan promotivni mehanizam vrhunski sportskih dostignuća Crne Gore što bi predstavljalo i veliki doprinos razvoju sportskog turizma u našoj državi kao relativno nove a veoma značajne turističke grane na globalnom nivou. Takođe, olimpijski muzej ima poseban značaj i za kontekst edukacije djece i mladih o najvećim sportskim rezultatima koje su ostvarili naši sportisti. Kroz segmente olimpijske akademije, Olimpijska kuća bi imala veliki uticaj u oblasti dalje edukacije stručnog kadra i usklađivanja crnogorskog sporta sa međunarodnim normama i pravilima. Kroz obuku i podršku sportistima, trenerima i sportskim radnicima, Crna Gora bi bila u mogućnosti da se prilagodi i bude još konkurentnija u globalnom sportskom okruženju.

ORGANIZACIONA STRUKTURA OLIMPIJSKE KUĆE I OLIMPIJSKOG PARKA

Olimpijska kuća bi se sastojala od Olimpijskog muzeja, Olimpijske akademije, Olimpijskog hub-a i Olimpijske administracije, a bila bi smještena na prostoru koji bi se prilagodio i transformisao u Olimpijski park, koji bi bio otvoren za javnost.

Olimpijska akademija će biti mjesto gdje će sportisti, treneri i sportski radnici moći da se obučavaju i usavršavaju u vezi sa bitnim temama iz oblasti sporta, kao što su:

1) Olimpijski ideali i vrijednosti: Predavanja i diskusije o principima koji se nalaze u osnovi olimpijskog pokreta, uključujući izvrsnost, prijateljstvo, fer-plej, poštovanje i mir.

- 2) Sportsko pravo: Predavanja o pravnim pitanjima koja se odnose na sport, uključujući nacionalno zakonodavstvo, međunarodne sportske ugovore, arbitražu u sportu i pravila takmičenja.
- 3) Sportska psihologija: Radionice o mentalnom zdravlju, motivaciji, stresu i drugim aspektima koji su važni za sportske performanse.
- 4) Sportska medicina: Predavanja o preventivi i liječenju sportskih povreda, zdravoj ishrani i drugim zdravstvenim aspektima koji su važni za sportiste.
- 5) Sportski menadžment: Predavanja o upravljanju sportskim organizacijama, sponzorstvu, marketingu i drugim aspektima koji su važni za uspješno vođenje sportskih organizacija.
- 6) Olimpijska istorija: Predavanja i diskusije o istoriji Olimpijskih igara, uključujući legendarne sportske događaje, uspjehe i neuspjehe sportista, i razvoj Olimpijskog pokreta u Crnoj Gori.
- 7) Inovacije u sportu: Radionice o novim tehnologijama i metodama koje se koriste u sportu, uključujući trening sa senzorima, analizu podataka i korišćenje vještačke inteligencije u sportskom okruženju.

Olimpijski muzej ima za cilj da očuva i prikaže istoriju Olimpijskih igara, olimpijskih sportova i crnogorskih olimpijskih učešća. U današnjem modernom dobu, muzeji moraju da prilagode svoj sadržaj i način prezentacije kako bi privukli posjetioce i bili relevantni, stoga će sljedeći elementi biti dio sadržajne postavke Muzeja:

- 1) Fotografije koje prikazuju istoriju Olimpijskih igara i sportskih takmičenja uopšte. To bi moglo da uključuje fotografije sa ranijih izdanja Olimpijskih igara, fotografije koje su obilježile crnogorsku olimpijsku istoriju, kao i fotografije najvećih sportskih crnogorskih i svjetskih sportskih legendi.
 - 2) Interaktivni sadržaj može biti zanimljiv za posjetioce, posebno za mlade generacije. To bi moglo da uključuje simulacije sportskih događaja, video igre, interaktivne olimpijske kvizove ili druge oblike interaktivnih sadržaja koji bi prikazali sportske događaje na inovativan i privlačan način.
 - 3) Prikazivanje video sadržaja, kao što su najznačajniji trenuci crnogorske olimpijske priče, dokumentarci o sportskim događajima i sportskim legendama, stari snimci Olimpijskih igara ili dokumentarci o istoriji sporta.
 - 4) Izložba baklji sa Olimpijskih igara na kojima je učestvovala Crna Gora.
 - 5) Izložba zvaničnih uniformi koje su nosili članovi crnogorskog olimpijskog tima na ceremonijama otvaranja OI.
 - 6) Izložba dresova i druge opreme članova crnogorskog olimpijskog tima.
 - 7) Olimpijski muzej bi takođe mogao da sadrži druge važne memorabilije, poput medalja, trofeja, zastava, postera raznih izdanja OI i drugih predmeta koji su važni za istoriju olimpijskog pokreta, pogotovu u Crnoj Gori.
- Uz to, Olimpijski muzej u Crnoj Gori bi takođe mogao da uključi edukativne programe za škole i grupe koje bi željele da saznaju više o istoriji i značaju Olimpijskih

igara i olimpijskih sportova. Ovo bi moglo da uključuje organizovanje ekskurzija za učenike, kao i pružanje obuke za nastavnike o olimpijskoj istoriji.

Olimpijski Hub bio mi mjesto okupljanja za zainteresovana lica koji žele da razviju ideje za oblast sporta u Crnoj Gori, razviju inovativne sportske projekte, saraduju na projektima finansiranim od strane međunarodnih organizacija i umreže se sa drugim sportskim profesionalcima. Ovo je mjesto koje bi omogućilo otvorenu razmjenu ideja i saradnju u cilju razvoja sportske oblasti u Crnoj Gori.

Olimpijski Hub bi mogao da pruži podršku sportskim profesionalcima na nekoliko načina:

- 1) Olimpijski Hub bi omogućio sportskim profesionalcima da razmijene ideje za razvoj sporta u Crnoj Gori i dobiju povratne informacije od drugih stručnjaka u sportskoj industriji. Ovo bi moglo da uključuje organizovanje radionica i brainstorming sesija.
- 2) Olimpijski Hub bi pružio podršku sportskim profesionalcima u razvoju njihovih projekata i pomogao im da pronađu finansijska sredstva za svoje projekte. Ovo bi moglo da uključuje pružanje savjeta o pisanju prijava i pristupu finansijskim resursima.
- 3) Olimpijski Hub bi povezoao sportske profesionalce sa međunarodnim organizacijama koje finansiraju sportske projekte i podržavaju razvoj sporta u manje razvijenim zemljama.
- 4) Olimpijski Hub bi omogućio sportskim profesionalcima da se umreže sa drugim sportskim profesionalcima u zemlji i regionu.

Olimpijski Hub bi bio otvoren za sve sportske profesionalce, uključujući trenere, sportiste, sportske radnike i poslovne ljude u sportskoj industriji. Ovo bi omogućilo razmjenu ideja i saradnju između ljudi različitih znanja i iskustava.

FINANSIRANJE I INFRASTRUKTURNI USLOVI ZA OSNIVANJE OLIMPIJSKE KUĆE I IZGRADNJU OLIMPIJSKOG PARKA

Finansiranje rada Olimpijske kuće i olimpijskog parka u prvim godinama realizovalo bi se iz više izvora:

- Budžeta Međunarodnog olimpijskog komiteta;
- Budžeta Crne Gore kroz sistemski način finansiranja sportske oblasti;
- Međunarodnih projekata, kroz olimpijski hub, iz međunarodnih fondova za razvoj sporta;
- Od prodaje ulaznica za olimpijski muzej i olimpijski park.

Dugoročno bi navedena Olimpijska kuća i olimpijski park mogli da budu samoodrživi kroz finansiranje od projekata kao i prodaje ulaznica za muzej i park kao i druge sadržaje.

Projektovanje i izgradnja Olimpijske kuće očekuje se da će trajati oko 24 mjeseca, a za to će biti potrebni sljedeći resursi:

- Zemljište za izgradnju (koje bi bilo dovoljno za izgradnju objekta – Olimpijske kuće od oko 1100 m² i Olimpijskog parka koji bi se nalazio ispred ulaza u Olimpijsku kuću) ili određena postojeća infrastruktura koja bi bila prilagođena i zadovoljila kriterijume za Olimpijsku kuću i olimpijski park.

- Arhitektonski i građevinski tim, kao dizajnerski tim za planiranje i projektovanje parka;

- Građevinski materijali;

- Oprema za akademiju;

- Oprema za hub;

- Oprema za muzej;

- Oprema za uređenje parka (staze, stolovi, klube, rasvjeta, zelenilo);

Osnivanje Olimpijske kuće i izgradnja olimpijskog parka od ključnog je značaja za dalji razvoj sporta u Crnoj Gori kroz promociju najvećih sportskih dostignuća čime se daje ogroman doprinos snaženju ugleda Crne Gore u svijetu, ali i edukaciju naše djece i mladih, kao i usavršavanje stručnog kadra u oblasti sporta.

To bi bila investicija u budućnost sporta u zemlji i omogućila bi joj da se snažnije pozicionira globalnoj sportskoj mapi.